

Medlemstidning

Nr 1, 2010

Pris: lösnummer 65 kr

I denna tidning: Byte av filtersystem,
årsmötet, Nordiska Trädgårdar,
dammbesök, giftiga växter, presentation
av styrelsen, kalender 2010

Nummer 1, 2010

Innehåll

Styrelsen 2010

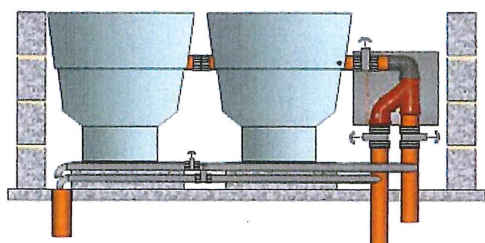
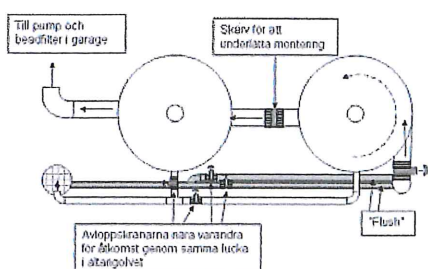
4

På årsmötet valdes det en ny styrelse.
Den nya styrelsen presenteras.

Nytt filtersystem

6

Lars Lundin berättar med ord och bild
hur han bytte filtersystem, från
Cipaxtank till Vortexsystem.

Klubbens årsmöte

9

Den 13 februari var det årsmöte i Stuvsta
station. Efter mötet visade Stefan Malm
bilder från sin koiresa i Japan.

Dammbesök i
Hässelby från
2008

12

Nordiska Trädgårdar

16

I april ställde Koi Club Sweden ut på
Nordiska Trädgårdar. Många av de 60
415 besökarna valde att titta in i
montern.

Giftiga växter

18

Ulf har sammanställt en lista på växter
som på något sätt är skadliga för fiskar
och andra husdjur.

Koi Club Sweden,

Odensvägen 10, 187 73 Täby

Organisationsnummer:

802405-4093

PlusGiro:

123 25 62-7

Hemsida:

www.koiclubsweden.se

E-post:

info@koiclubsweden.se

Bli medlem i Koi Club Sweden.

Medlemsavgiften är 175 kr per år per familj.

Klubbens plusgiro är: 123 25 62-7

Skriv ditt namn, adress, telefon och e-postadress eftersom ett
av syftena med klubben är att skapa ett kontaktnät av Koivänner.

Redaktionellt material skickas till info@koiclubsweden.se.

**Skriv om din
damm!**

Vi efterlyser reportage
om dammar runt om i
Sverige. Har du en damm
du vill berätta om i
tidningen, kontakta
redaktionen!

Nu är äntligen våren kommen
och vi hälsar er välkomna till
en ny spännande säsong med
vatten i trädgården.

Tid att njuta

En damm som är enkel att sköta gör din trädgård
till något alldeles extra. Välkommen till Dammästaren
– när kvaliteten är avgörande.

Läs mer och kontakta oss via www.dammastaren.se

DAMM
MÄSTAREN

Styrelsepresentation.

Ordförande: Mikael Forsberg

Styrelseledamot sedan 2010. Bor i Täby och jobbar i IT-branschen. Började för ett antal år sedan med en liten trädgårdsdamm. Den byggdes ut till en ny lite större trädgårdsdamm med några gulfiskar i. Efter ett tag fick gulfiskarna sällskap av några koi, som växte. Efter något år byggdes en ny damm för enbart koi. Gulfiskarna går kvar i trädgårdsdammen som förutom grodor innehåller en sköldpadda sommartid. Medlem i klubben sedan 2007.

Vice ordförande: Ulf Lundquist

Jag är sedan 5 år pensionär och ägnar största delen av min tid åt trädgården i Kårsta. Som gammal akvarieist med Malaviciklader som specialintresse var steget inte långt till damm och fiskar både inne och ute. Intresset för en damm inomhus startade för 15 år sedan när vi glasade in och isolerade vår loggia. I dag har vi en damm där på 3 kbm med ett antal Koi.

När jag och min hustru skulle gå i pension hade vi beslutat oss för att som vårt första projekt planera om trädgården och anlägga en trädgårdsdamm. År 2007 anlade vi vår nuvarande trädgårdsdamm på 32 kbm. Dammen innehåller Koi och växter där fiskarna går ute hela året. Medlem i Styrelsen sedan 2005

Sekreterare: PeO Sjöberg

Styrelseledamot, 58 år. Pensionerad överstelöjtnant. Bor i villa i Sköndal. Har trädgårdsdamm (ca 7 kbm) med Koi- och gulfiskar sedan 14 år tillbaka. Medlem i Koi Club Sweden sedan 2003.

Kassör: Richard Mauritzon

Har jobbat med inredning till företag i 34 år, de sista 13 åren som egen företagare. Började med trädgårdsdamm 1994. Då det blev ett stort hål i trädgården när vi tog bort ett körsbärsträd. Bestämde då att vi skulle fylla det med vatten.

Jag hade vid detta tillfälle lite kontakt med ägaren till Akvarieleasing som föreslog att jag skulle ha Koi i dammen. Han ordnade 3 st Koi ca 40 cm långa från Huddinge Koi. Har haft akvarie med både sött och saltvatten tidigare.

Blev medlem i Koi klubben början på 2000 talet och medlem i styrelsen 2005.

Lars Lundin

55 år, bor i Huddinge söder om Stockholm. Har nästan hela livet haft ett stort akvarieintresse som övergick till ett lika stort intresse för trädgård då jag byggde hus 1978. Hösten 2001 grävde jag min första damm, som de flesta en trädgårdsdamm, med gummiduk, småsten i botten och växter. När jag något år senare såg min första koi fastnade jag. Fem år senare byggde jag en "riktig" koidamm på 21 m³, bottenavlopp, glasfibertätning och väldigt stora filter. Ungefär samtidigt engagerades jag i Koiklubben som suppleant och sedan 2010 ordinarie styrelseledamot.

Arne Eriksson

Ny medlem av styrelsen sedan 2010. Interesse för fisk och damm har funnits länge men för ca 10 år sen togs ett beslut att bygga en större damm om ca 22 kbm. Något år senare gjordes 2 mindre dammar med en bäck emellan samt ett litet vattenfall. Totalt är vattenvolymen ca 30 kbm. År 2009 gjordes en mindre damm i källaren om 1900 l där en del fiskar övervintrar men de flesta är ute i dammen året runt. Sen 30 år driver jag ett snickeri och en färgbutik.

Thomas Öhnfeldt

Ledamot i Koi Club Sweden sedan flera år tillbaka. Jag har hållit på med akvarier och fiskar i cirka 40 år. Största intresset har varit diskusfiskar. Under senare år har jag flyttat ut mitt intresse i trädgården där en större damm är under färdigställande.

Suppleanter:

Rolf Nyberger, Jan-Erik Meijer

Revisorer

May-Britt Lundquist, sammankallande
Ove Engström
Per Ergon, Suppleant

Valberedning

Krister Svanedahl

Planerade aktiviteter 2010

- Koiresa till Dalarna
- Mässbesök: Arcen, Holland
- Resa till Danmark och Skåne
- Dammbesök

Läs mer på klubbens hemsida.

I nästa nummer berättar Tim Waddington hur han importerar koi från Japan och vilka problem han stöter på. Tim har hållit på med koi i närmare 20 år och varit i Japan mer än 30 gånger. Han kommer vara vår utländske gästskribent i kommande nummer.

Vi får i nästa nummer även veta hur man steg för steg kan bygga en innedamm om man fruktar att kommande vinter blir hård.

Byte av filtersystem från Cipaxtank till Vortex.

Text och foto:
Lasse Lundin

När det gäller att välja filtersystem till en koidamm finns det säkert lika många alternativ som det finns dammar. En sak är väl ändå klar, vi vill ha rent och friskt vatten till våra dyrgripar. För detta krävs att vattnet renas både mekaniskt och biologiskt.

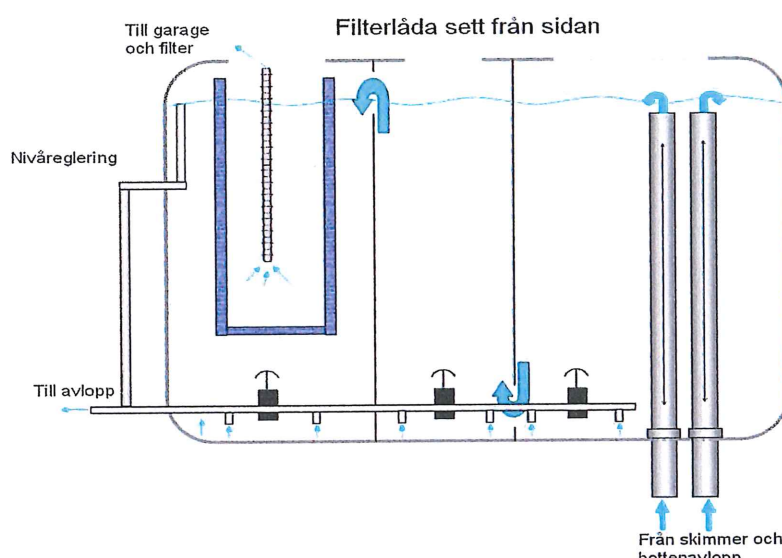
Man kan dela upp systemen i två olika grupper:

Pumpmatade, som har en dränkbar pump nere i dammen som pumpar upp vattnet till filtret. Gravitationsmatade som bygger på principen med kommuniserande kärl.

D.v.s. ett bottenavlopp med ett grovt rör som leder från avloppet till filtret.

De enklaste och hittills vanligaste filtersystemen i Sverige är nog fortfarande pumpmatade eftersom dessa är lättare att anlägga och oftast billigare. En nackdel är att smutsen (fiskskit & växtdelar) mals ner i pumpen så att det bara blir en brun gröt som sedan trycks in i filtret. När det gäller utpräglade koidammar så blir gravitationsmatade allt vanligare. En fördel med dessa är att det grova röret från bottenavloppet, oftast 110 mm, drar igenom smutsen "varsamt" så att det lätt kan filtreras bort i ett förfilter innan den biologiska reningen tar vid.

I min första damm, som var av typen trädgårdsdamm med gummiduk, växter, sten och gulfiskar, använde jag ett pumpmatat system från Oase. Det fungerade väl i och för sig bra men rengöringen blev lätt eftersatt och när den väl gjordes var det geggiga skumgummimattor som skulle sköljas ur. När det är jobbigt och kanske i viss mån otrevligt blir gärna intervallerna mellan rengöringarna allt längre.

När jag sedan byggde min andra damm som murades upp med Lecasten och tätades med glasfiber monterade jag ett bottenavlopp som leddes till en filterbrunn där jag satte ner en sk. Cipaxtank på 800 liter. Jag delade upp den i tre fack med en tanke om att det första facket skulle fungera som avskiljare för det grova skräpet. I andra facket tänkte jag hänga ner borstar men detta blev aldrig av. I sista facket satte jag en korg av Japanmatta kring utloppet.

Därefter pumpades vattnet vidare till garaget och ett beadfilter av typen EconoBead 60 och sedan tillbaka till dammen. Däremellan sitter även ett UV-ljus och en 1Kw värmare.

Det har faktiskt fungerat ganska bra, men egentligen bara för den automatiska påfyllningen (en flottör i mittenfacket) och för överfyllningsröret längst till vänster. Något egentligt filter har det aldrig fungerat som. Den "korg" av japanmatta som satt runt insugningsröret har satts igen och har varit väldigt svår att få loss för rengöring. Att tömma bort skiten från botten har även det varit svårt eftersom det inte finns någon lättåtkomlig kran längst ner. Det har därför samlats en massa skit i botten av tanken.

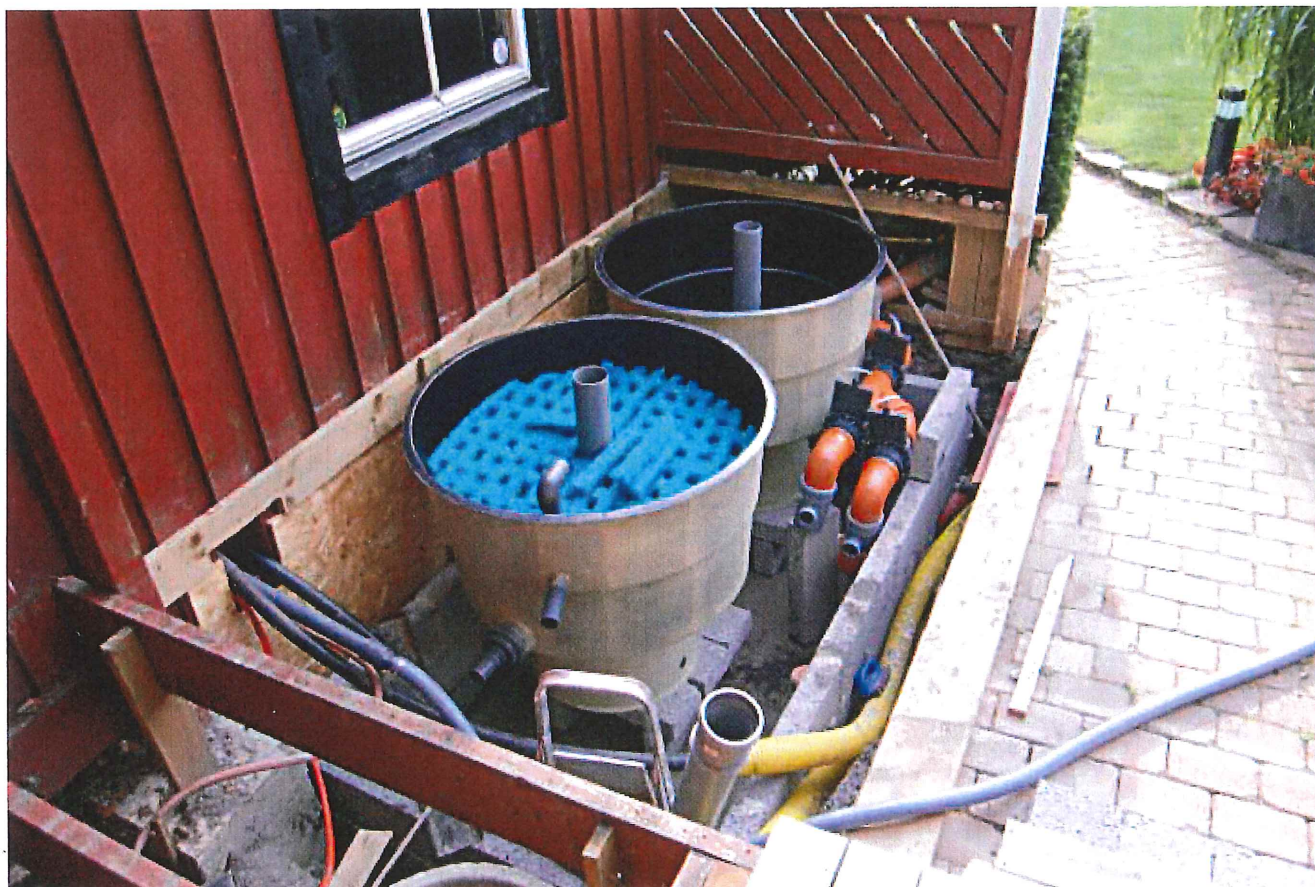
Ju mer jag har läst om koidammar och talat med personer som verkligen vet vad de talar om har jag blivit övertygad om att det är några saker som är viktiga i detta sammanhang; det gäller att inte ha en massa smuts och ruttnande växtdelar liggande på botten av dammen och att få bort det så tidigt som möjligt i reningsprocessen.

Efter mycket funderande bestämde jag mig för att satsa på ett vortexsystem från Tzunami Koi bestående i två 600 liters tunnor. Den första helt tom och den andra fylld med sk. Japanmatta. Ett vortexsystem bygger på att det inkommande vattnet cirkulerar sakta i en oftast rund, stor behållare med trattliknande botten där det tyngre skräpet samlas och lätt kan släppas ut direkt till avlopp innan det går vidare in i systemet.

Den andra tunnan är fylld med japanmattor ställda på högkant med kanaler mellan.

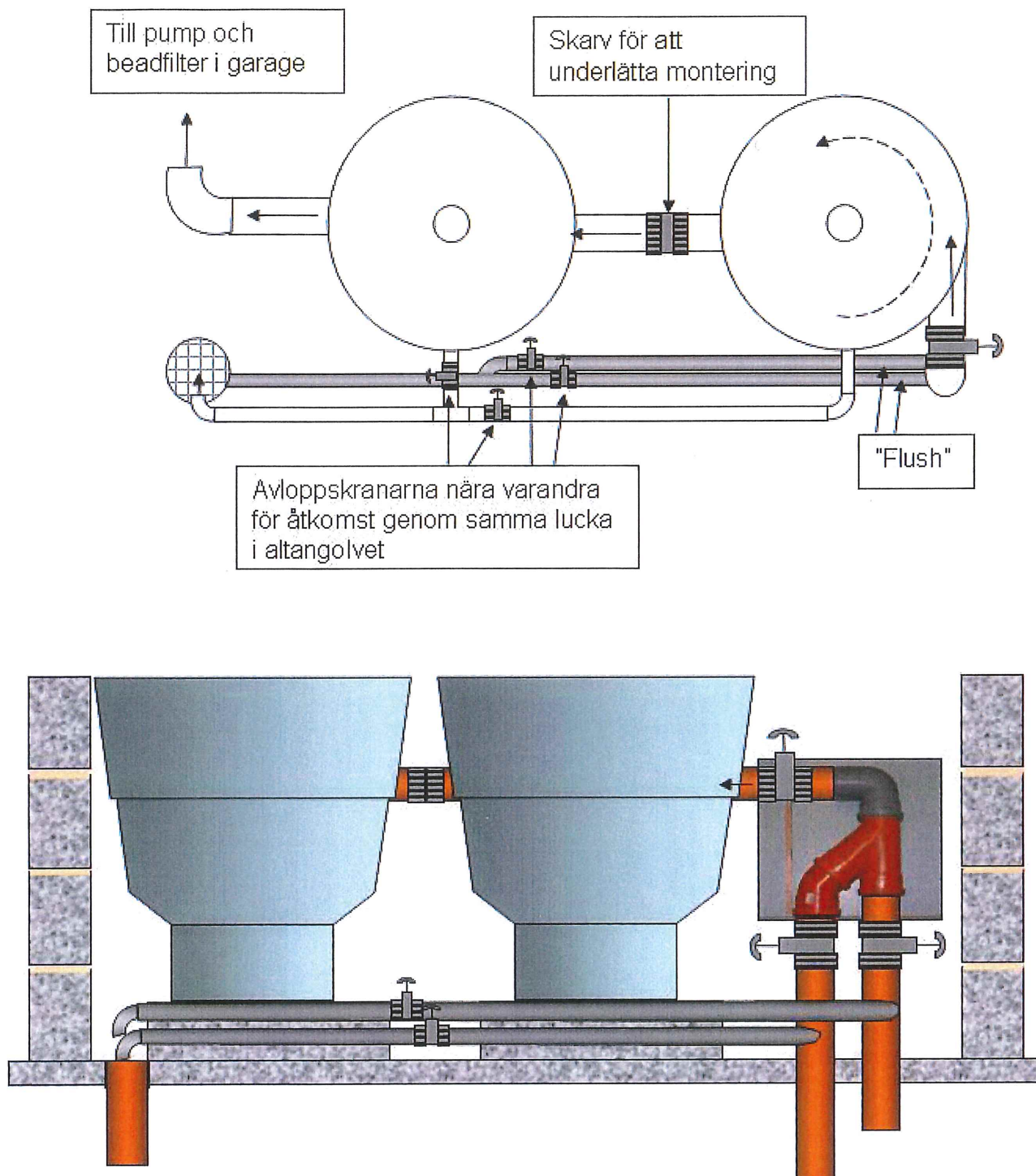
Under mattorna har jag lagt fyra syrestenar som förser de "goda" bakterierna med syre.

Systemet har nu varit igång ett halvår och jag är mycket nöjd.

Mer eller mindre varje dag öppnar jag bottenventilerna några sekunder och all smuts som samlats i botten är borta. Inga blöta fingrar eller kladdiga patroner som skall sköljas. Ibland öppnar jag "fluscharna", knivventiler som sitter monterade på inloppsrören, för att göra en ordentlig genomsköljning av rören från dammen till filtersystemet för att dessa inte skall sätta igen sig med tiden.

För att rengöra japanmattorna räcker det med att stänga inloppsventilerna, ta några hinkar vatten från tunna ett och hälla över mattorna i tunna två och skölja ut detta rakt i avloppet.

Det finns säkert många bra filtersystem som alla har sina förespråkare men detta har jag funnit passa mig och min damm.

För närmare beskrivning av hur själva bygget gick till får jag hänvisa till min hemsida:
www.koidamm.se

Årsmöte den 13 februari 2010.

Årsmötet hölls i år den 13 februari kl.13.00 i Stuvsta gamla stationshus på Stationsvägen 44 i Stuvsta Centrum. 35 personer hade anmält sitt deltagande och flertalet deltog även i den gemensamma måltiden efter årsmötet.

Text: Ulf Lundquist
Bild: May-Britt Lundquist

Det gamla stationshuset i Stuvsta ritades av den på sin tid mycket välkände arkitekten Folke Zetterwall och uppfördes åren 1917-1919.

Källa: Bilden kommer från Bostadsrättsföreningen Lejonet 1 hemsida.

Mötet inleddes med sedvanliga årsmötesförhandlingar. Som mötes ordförande valdes den sittande ordföranden Roland Olsson och som sekreterare för mötet valdes Lars Lundin.

Tre styrelsemedlemmar hade valt att lämna styrelsen, Roland Olsson ordförande, Henrik Mannerstråle och Britt-Marie Wallinder båda ledamöter.

Som ny ordförande valdes Mikael Forsberg, Arne Eriksson som ledamot och Rolf Nyberger som suppleant.

Valberedningen blev en man kort eftersom Rolf Nyberger valdes in i styrelsen och ingen ersättare till valberedningen kunde rekryteras.

Tyvärr består styrelsen i år bara av män. Trots valberedningens stora arbete med att rekrytera kvinnor till styrelsen har ingen tillfrågad kvinna tackat ja till en nominering.

De avgående styrelsemedlemmarna avtackades av vice ordförande Ulf Lundquist och en blomma överlämnades som ett tack för deras insatser.

Roland Olsson avtackades speciellt för sina insatser att få en god ekonomi i klubben, sprida kunskap om koi och damm bland annat genom att årligen delta i Trädgårdsmässan i Älvsjö och inte minst för allt arbete med den nuvarande medlemstidningen.

Henrik Mannerstråle avtackades speciellt för sitt arbete som projektledare för framtagning av vår Jubileumstidning i samband med klubbens 10-års jubileum 2008.

Britt-Marie Wallinder kunde inte närvara.

Efter årsmötet berättade Stefan Malm och visade bilder bland annat från sin nyligen genomförda resa till Japan. Stefan är medlem i International Nishikigoi Promotion Center (INPC) en internationell organisation som har till uppgift att sprida intresset om Koi. Stefan är nog mest känd bland koi-vänner för att han driver forumet koigalen; www.koigalen.egetforum.se

2010.02.13

Efter Stefans föredrag var det dax att ta en välbehövlig promenad till Stuvsta Vårdshus för att inta en gemensam måltid.

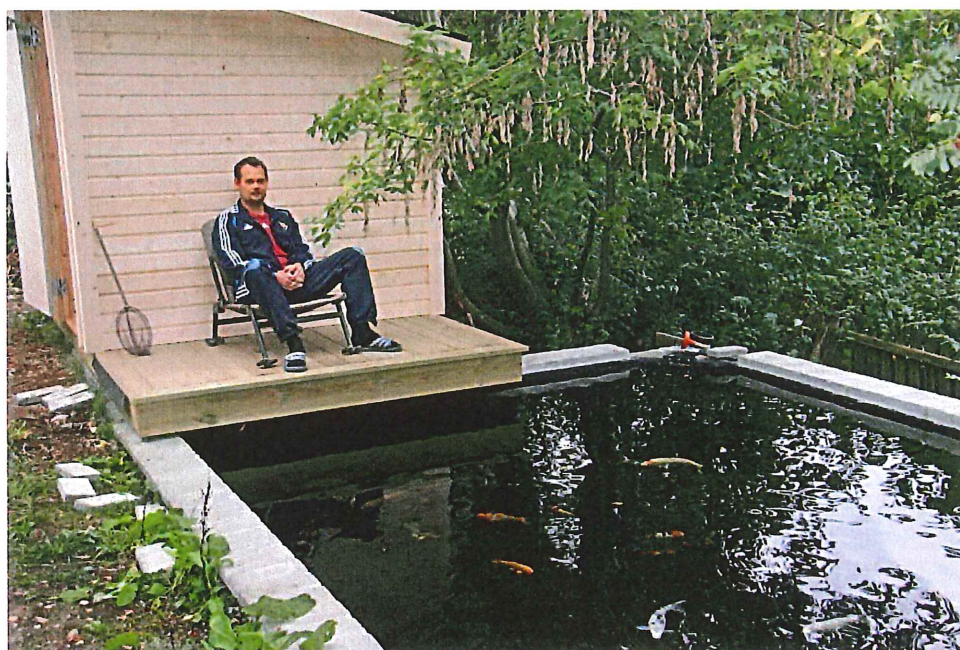
Styrelsen tackar Stefan och alla som deltog i årsmötet och ser fram emot ett nytt spännande Koi-år tillsammans med alla medlemmar.

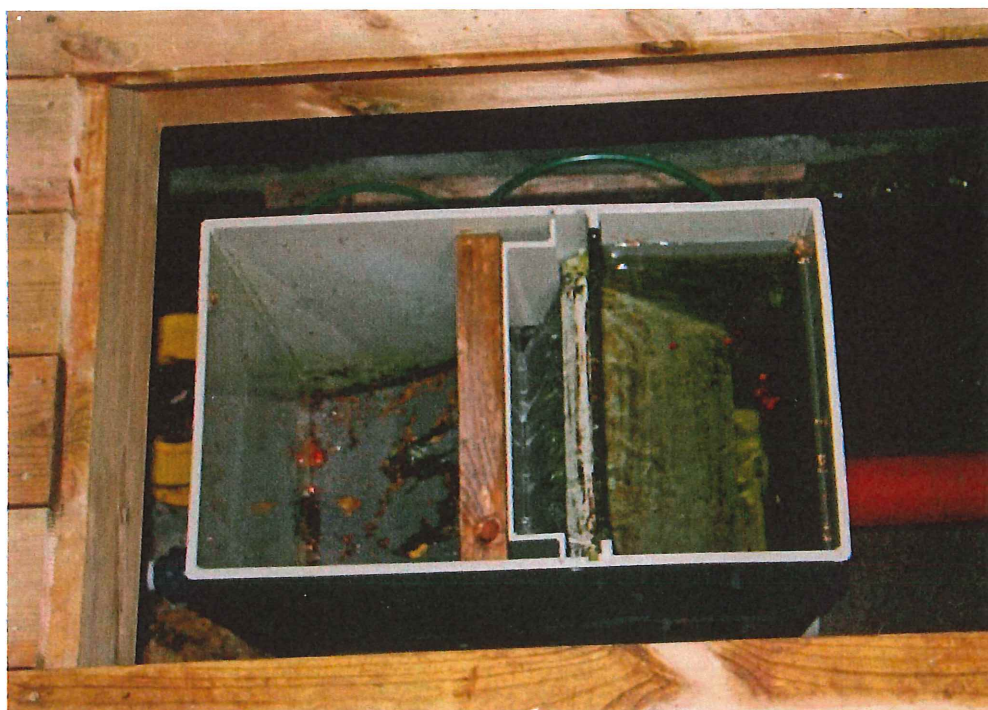
Ett dammbesök från 2008.

2008 års sista dammbesök var i Hässelby först besökte vi Per Ergon med familj. Per som alltid tyckt att fisk och fiske i alla former är roligt. Han är bl.a. en inbiten sportfiskare som mer än gärna metar Karp. Detta var kanske en orsak till att han startade sin första damm på 5 m³ med Koi i garaget.

Efter 3 år i garaget var det dags att ta nästa steg vilket innebar en större damm i trädgården som gjöts med cement block. Det blev 20 m³ vatten för fiskarna att simma i sommar som vinter. Det blev också en liten friggebod med en liten uteplats med vilstol för att kunna njuta till fullo av sina fiskar.

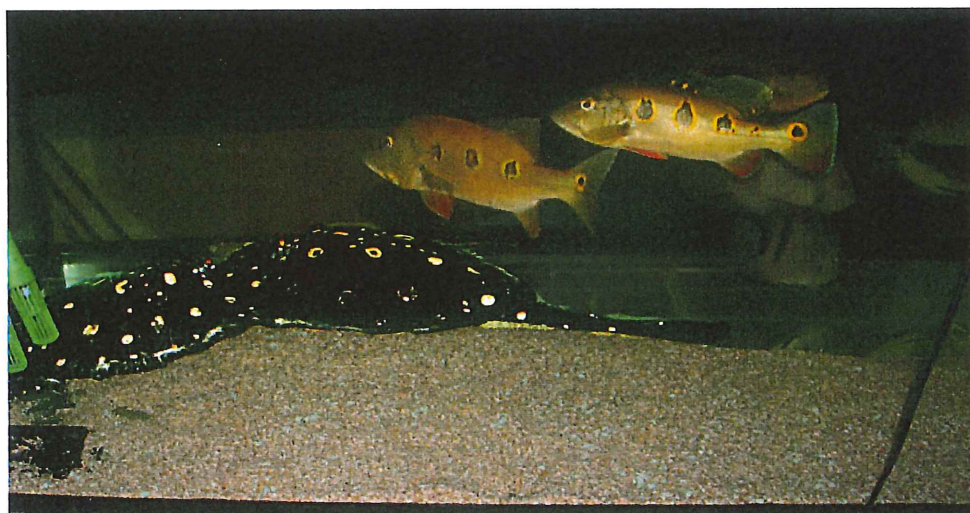

Reningsanläggningen som finns i frigebodens källare består av en Ultra Sieve III, bead filter, 3 KW värmepatron samt ett 55 UV ljus samt en Sequence pump på 17 000 liter per timme.

Det är inte bara Koi som levt i garaget. Vid besöket fanns det ett 20 tal akvarier med Diskus fiskar i olika storlekar. Hela denna anläggning hade ett sofistikerat system för rening och automatisk vattenbyte.

Idag har Per bara lite malar kvar i garaget då diskusodlingen tog för mycket tid.

Nästa besök denna sista Koi runda var hos Christina Jacobsson och Lars Norling. Det är Christina som alltid har haft akvarier och ett fiskintresse.

När de blev med hus tyckte Christina att det var dags för vatten utomhus det började med lite vatten i en kruka i trädgården.

Nästa steg blev en färdig plast damm som grävdes ner och som 2002 fick några guldfiskar som hyresgäster.

Året efter tyckte man den var för liten, det fanns ju Koi fiskar och för det behövdes det en större damm. Då fick Lars ta fram spaden och gräva ett större hål på 2,5 m3 med duk.

Efter att ha varit på flera dammbesök så kändes det att det var dags för nästa steg.

Vid 2007 års långresa med Koiklubben till Skåne så inhandlades det nya reningsverket hos Tsunami Koi. Ett Bio Pro 10 000 från Aqua Interiör som Per Johannesson modifierat. Pumpen som cirkulerar vattnet är på 8 000 liter i timmen. Så 2007 blev det dags för Lasse att gräva igen. Men då det inte gick att gräva så mycket djupare och större byggde man på höjden med en mur.

Muren utsmyckades med egenhändigt gjutna plattor med fiskmönster. Det andra som inhandlades var ett rep i hampa med en diameter på ca 25 cm vilket skulle pryda framsidan. På vintern täcker man dammen med ett litet tält och stoppar ner några dopp varmare i filtret för att det inte skall frysa. Det har räckt även 2009-2010 års vinter med sträng kyla.

Koi Club Sweden på Nordiska Trädgårdar.

Tre rekorddagar på Nordiska Trädgårdar

Under lördagen ringlade köerna långa utanför Stockholmsmässan där Nordiska Trädgårdar för tredje dagen i rad lockade en rekordstor publik. Totalt drog mässan 60 415 besökare. Enda dagen som såg ett tapp jämfört med tidigare år var söndagen då det soliga vädret troligtvis lockade till utomhusaktiviteter. Enligt Mässan som i år räknat med totalt 5000 färre besökare än 2009 var det endast 171 färre besökare. För Koi Club Sweden betydde mässan att klubben utökades med 46 nya medlemmar mot 32 2009.

Den vanligaste frågan var om man kunde äta fiskarna. En annan fråga som kom upp var när man ska börja mata fiskarna. En del håller kvar vid 10 grader i vattnet medan andra börjar mata när fiskarna är hungriga. Med nytt lättsmält foder och nya rön blir det allt populärare att mata fiskarna när vattentemperaturen är lägre än 10 grader. Man kan mata ner till en temperatur på 5-6 grader om fiskarna visar god aptit. Väntas en köldknäpp eller vet man om att vattnet kommer bli kallare, som på hösten, bör man låta bli att mata då maten tar flera dagar att passera matsmältningsorganen.

Butik och webbshop

Vi har ett av Sveriges största och bästa sortiment.

T.ex. dammfolie, skyddsmatta, färdiga dammformar och vattenfall, filter, UV-ljus, pumpar, belysning, fontäner, trädgårdskonst, statyer, granit, vattenväxter, fiskar m.m.

Gummiduk EPDM 1,0 mm 79:-/kvm

3,05 4,27 6,10 7,62 9,15 12,20 15,25 m bred

D a m m s u g a r e

Städa ur din damm
lekande lätt med
Pondovac 4

Pond-Jet fontänhöjd 3,5 m

Ny version:

- Kraftigare motor
- Till damm och pool
- Fler munstycken

Just nu:

3.995:-

NYHET: Medlemmar i
Koi Club Sweden erhåller **5 %** rabatt
på våra redan låga priser.

JaHa

AB

Garden-Decor

Gust. Adolfsvägen 3 Säter Tel. 0225-536 00
100 m. från riksvägen. (sväng vid Statoil)

www.jaha.se

Giftiga växter i trädgården.

Våren är alldeles runt hörnet och snart är det dags att börja fundera på beskärning och att ersätta växter i våra trädgårdar som inte överlevt vintern.

Text och bild:
Ulf Lundquist

Vi brukar pratat om vikten av att använda inhemska växter i trädgården och hur vissa växter är ätbara, men visste du att många vanliga trädgårds och vattenväxter är giftiga? Vissa av dessa vanliga växtarter kan vara skadliga för våra husdjur och människor. Krukväxter kan också vara farliga. Giftiga krukväxter inkluderar Elefant öra, Philodendron, Murgröna, Amaryllis och Kallor för att nämna några. Kom ihåg om de är giftiga för oss eller våra husdjur kommer de också att vara giftiga för våra Koi. Växter som inte är giftiga för människor kan fortfarande kan vara ett problem för våra dammfiskar. Frön från de flesta växter kommer att svälla i dammen och om våra Koi äter frön kan de fastna i matsmältningssystemet. Oroa dig inte, du behöver inte börja ta bort växter ur din trädgård och damm.

Om du har barn eller husdjur kan du flytta de giftiga växterna till ett område utom räckhåll. Naturligtvis är det också viktigt att hålla ett öga på små barn och nyfikna husdjur när de är i din trädgård. När det gäller dammen är allt du behöver göra är att se till att de giftiga växterna är utom räckhåll för våra Koi. Innan du gör din önskelista för nya växter i din trädgård bör du kanske överväga om du ska ta med giftiga växter i önskelistan. Du kan titta i listan nedan. Dessa är bara några av de vanligaste giftiga trädgårdsväxter, varav några du känner igen som dammväxter. Kom ihåg att detta är en ofullständig lista över giftiga växter och den del av växten som är känd för att vara giftig.

Tanken är att om du har en damm med fiskar, små barn, hundar, katter eller andra husdjur måste du vara medveten om växter som är dödliga / giftiga.

Denna förteckning över växter som kan vara giftiga har sammanställts från flera källor. Några av dessa växter kan vara dödliga men de flesta kan åtminstone vara giftiga och göra långsiktiga skador på fisk. Därför bör man vara försiktig om du har några av dessa växter i närheten av din damm.

Lista över potentiellt giftiga växter

Alocasia	blad och stjälar	Iris	blad, rötter
Kryddpeppar	löv och frön	Jasmine	bär
Amaryllis	Lökar	Lantana	alla delar
Anemon	alla delar	Riddarsporre	alla delar
Anthurium	alla delar	Lager	alla delar
Aprikos	lämnar	Lobelia	blad
Azalea	alla delar	Locust	bark, löv och frön
Trolldruva	bär och rötter	Locoweed	alla delar
Papegojblomma	frön	Lupin	alla delar
Black Locust Bark	skott och blad	Marijuana	alla delar
Svart valnöt	skal	Mayapple	alla delar
Buxbom	blad och stjälar	Mimosa	alla delar
Smörblomma	saft och blad	Mistel	bär
Calla Lily	blad	Mock Orange	frukt
Kalifornien tern	rötter och frön	Morning Glory	alla delar
Carolina jasmin	alla delar	Senap	rötter och frön
Caladium	alla delar	Narcissus	lök
Körsbär	bark, kvistar och löv	Belladonna	alla delar
Colocasia	alla delar	Ek	ekollon och löv
Coral Plant	frön	Nerium	alla delar
Croton	frön	Percika	löv
Påsklilja	lök	Philodendron	alla delar
Datura	alla delar	Tall	sav
Döden Camas	alla delar	Julstjärna	blommor och blad
Prickblad	alla delar	Potatis	ögon och nya rötter
Digitalis	alla delar	Ligustur	bär och blad
Elefantöra	alla delar	Prunus sorter	frön och andra delar
Aubergine	alla delar utom frukt	Ranunculus	alla delar
Murgröna	alla delar	Rhododendron	alla delar
Fingerborgsblomma	alla delar	Rabarber	lämnar
Gloriosa lilja	alla delar	Lejongapsgen	alla delar
Hemlock	alla delar	Snödroppe	alla delar
Järnek	bär	Taro	alla delar
Hyacinth	lök	Tomat	blad
Jack-in-the-predikstolen	alla delar	Trumpetvinstockar	alla delar
		Tulpan	lök

Välkommen

Vi har öppet alla dagar året runt

Ring gärna före besök, vi kan vara och handla eller något

08-7113382
070-4954517

Vi har försäljning av

Koi, Stör, Guldid, Shibunki och Guldfisk. Koifoder, Vattenväxter (endast vår och sommar). Vi har även myskankor. Ett bra "medel" mot mördarsniglar.

Alla dammtillbehör

EDM-Gummimatta med 30 års garanti! Bredd: 3,0 4,27 6,10 7,62 9,15 12,20 15,25 meter. **Pris 85:- per kvm**

Syrepump. Slang och Sten, UV-lampor, rör, kopplingar, bottenavlopp med mera.

EconoBead

Filter för dammstorlekar mellan 12- 95 kbm
Nu även EB-100 och EB-140

Vi har lång erfarenhet av Koi och dammbyggen och ger råd kostnadsfritt.

Titta gärna på vår hemsida: <http://www.koihuddinge.se>
e-post: info@koihuddinge.se